

VI з'їзд

2007 — 2011

**ВІД
З'ЇЗДУ
ДО З'ЇЗДУ**

**ПРОФСПІЛКА
ЗАЛІЗНИЧНИКІВ
І ТРАНСПОРТНИХ
БУДІВЕЛЬНИКІВ
УКРАЇНИ**

Київ - 2011

УДК 331. 105. 44Б (477) «2007/2011»

ББК 67.9 (4 УКР) 405

В 42

Під редакцією В.М. Ткачова, М.Г. Сінчака, В.С. Леська

**Матеріали підготовлено працівниками апарату Ради профспілки
залізничників і транспортних будівельників України**

Зверстано у відділі інформації Ради профспілки

ISBN 966-8674-09 X

**© Рада профспілки залізничників
і транспортних будівельників України**

Київ – 2011

АКТИВНА ТА ЕФЕКТИВНА РОБОТА, що проводилася Радою профспілки у 2007–2011 роках, забезпечила позитивні результати у справі соціального захисту працівників, відстоювання їхніх трудових прав і гарантій. За цей час ми подолали значний шлях, гідно приймали різні виклики й одержували багато вагомих перемог.

Це, безумовно, сприяло укріпленню профспілкових лав та посиленню мотивації профчленства.

Завдяки нашій активній позиції, єдності і міцності профспілка залізничників і транспортних будівельників упродовж багатьох років залишається однією з найпотужніших у незалежній Україні.

Для всіх нас знаковою є подія, що відбулася у вересні 2011 року: профспілка залізничників і транспортних будівельників довела свою репрезентативність відповідно до Закону «Про соціальний діалог в Україні». Це означає, що профспілка відповідає усім критеріям, висунутим державою, і поки що єдина в галузі має право брати участь у колективних переговорах з укладення Генеральної та галузевих угод, у разі необхідності – виступати стороною трудових спорів, а також делегувати представників до органів соціального діалогу і фондів соціального страхування України.

Другою знаковою подією, що відбулася на початку листопада 2011-го, є підписання спільної постанови про продовження дії Галузевої угоди між Радою профспілки та Укрзалізницею на 2012 рік. Збереження існуючих соціальних гарантій залізничників набуває особливо вагомого значення у світлі початку реформування залізничного транспорту України.

...Діяльність Ради профспілки у звітному періоді була спрямована на виконання статутних завдань профспілки, реалізацію «Основних напрямків роботи Ради профспілки», затверджених V з'їздом, який відбувся 14 грудня 2006 року.

Принциповістю і наполегливістю профспілка завоювала авторитет, який дозволяє нам висувати вимоги і наполягати на їх виконанні, а завдяки чітко налагодженому конструктивному діалогу Ради профспілки з Укрзалізницею, корпораціями транспортного будівництва вдалося не лише зберегти досягнутий рівень галузевих пільг та соціальних гарантій працівників, але й певною мірою примножити їх.

Розпочато недержавне пенсійне забезпечення залізничників через створений 16 листопада 2006 року Радою профспілки Професійний недержавний пенсійний фонд «Магістраль». Крім безумовного посилення соціального захисту працівників та забезпечення додаткової мотивації для праці, створення ПНПФ «Магістраль» також дає можливість накопичення довгострокових внутрішніх ресурсів для інвестування в розвиток галузі.

Організовано страхування спілчан від нещасних випадків на виробництві за рахунок членських внесків. Цей соціальний проект профспілки розвивається і вдосконалюється, посилюючи захист спілчан.

Особлива увага приділяється зростанню заробітної плати, підвищенню матеріального стимулювання працівників, обліку та оплаті відпрацьованого часу, включаючи роботу у вихідні дні та надурочно.

Ефективно діють правова і технічна інспекції праці Ради профспілки, забезпечуючи посилення громадського контролю за дотриманням трудового законодавства та законодавства про охорону праці.

Завдяки наполегливості Ради профспілки вдалося зрушити з місця таку наболілу проблему, як забезпечення залізничників житлом. Спільним рішенням Укрзалізниці та Ради профспілки у галузі затверджено «Концепцію цільової програми забезпечення працівників та пенсіонерів залізничного транспорту житлом до 2020 року». Внесено зміни до Положення про надання службових жилих приміщень.

Збережено галузеву соціальну сферу, що дало можливість забезпечити оздоровлення працівників та членів їхніх сімей, організувати безкоштовне медичне обслуговування залізничників і транспортних будівельників з урахуванням бюджетного фінансування, матеріальної підтримки залізниць та внесків працівників на добровільне медичне страхування.

Завдяки принциповому втручанням Ради профспілки вдалося відстояти бюджетне фінансування та в цілому існування галузевої медицини.

Наявність у галузі спортивної бази сприяє широкому розвитку фізкультурного руху, що йде на користь спільчаним, які активно долучаються до здорового способу життя.

Щороку проводяться спартакіади залізничників.

Високі спортивні результати членів збірних команд нашої профспілки гідно оцінено приззовими місцями у Всеукраїнських міжгалузевих спартакіадах трудящих промислової сфери і транспорту.

Враховуючи те, що епідемія ВІЛ/СНІДу є глобальною загрозою для соціального прогресу та розвитку, профспілка активно долучається до різноманітних програм щодо профілактики СНІДу на робочих місцях. Зокрема, спільно з Міжнародною громадською організацією «Соціальні ініціативи з охорони здоров'я» було реалізовано на Донецькій залізниці заходи щодо профілактики ВІЛ/СНІДу і туберкульозу, а з 2010-го цей проект реалізується і на Львівській. До цієї роботи активно залучаються молодіжні ради.

Рада профспілки активно співпрацює з Радою Асоціації ветеранів війни та праці залізничного транспорту у питаннях підтримки непрацюючих пенсіонерів.

Удосконалюються методи і форми діяльності Ради профспілки. Роботу побудовано таким чи-

ном, аби вчасно реагувати на проблеми, які турбують залізничників.

Так, злагоджена робота профсекцій Ради профспілки сприяє професійному вирішенню проблем окремих категорій працівників залізничного транспорту і транспортного будівництва як на рівні Укрзалізниці, так і безпосередньо у структурних підрозділах.

Тісна співпраця Ради профспілки з профспілками залізничників інших країн – Міжнародної та Європейської федерацій профспілок транспортників, Міжнародної конфедерації залізничників і транспортних будівельників – дозволяє всебічно використовувати досвід їхньої роботи у питаннях захисту трудових прав та соціально-економічних інтересів членів профспілки.

Міцні зв'язки нашої профспілки з міжнародною профспілковою спільнотою – це потужна консультативна та солідарна підтримка

З метою інформування спільчан про діяльність профспілки на високому професійному рівні видається «Вісник профспілки», започаткований 15 років тому, і, до речі, у 2011 році наша профспілкова газета відзначила також і своє перше 5-річчя у статусі самостійного періодичного видання.

Відродно й символічно, що в 2011 році тираж досягнув своєї максимальної позначки – 231 тис. примірників. Це дає можливість майже кожному другому спільчанину бути в курсі усіх профспілкових справ.

Діяльність Ради профспілки також широко висвітлюється на нашому офіційному сайті www.zalp.org.ua, в галузевих і всеукраїнських засобах масової інформації.

Вадим ТКАЧОВ,
Голова Федерації профспілок
транспортників України,
Голова профспілки залізничників
і транспортних будівельників України

КОЖЕН звітний період у діяльності профспілки має свої характерні риси. Особливістю останньої п'ятирічки є становлення і розвиток молодіжного руху. Навіть колишні закоренілі «скептики» сьогодні є активними поборниками розвитку і співпраці з молодіжними радами профорганізацій усіх рівнів, розуміючи, що молодь – це майбутнє не лише галузі, а й профспілки.

У п'ятиріччі, що минає, новий імпульс отримала організаційна складова профспілкової роботи, причому її форми були різноманітними і цікавими. Проведено Форум голів первинок, декілька тематичних конкурсів, які, зі свого боку, всіляко сприяли згуртованості профспілки, мотивації профчленства, виявляли лідерів – словом, підвищували авторитет профспілки.

Продуктивнішою стала діяльність професійних секцій Ради профспілки – не за кількістю проведених засідань, а, передусім, за рахунок посилення співпраці з головними управліннями Укрзалізниці, обміну досвідом роботи, виїзних засідань тощо. Хоча тут є ще чимало резервів і можливостей для покращання роботи.

Реорганізація територіально-функціональної структури залізничного транспорту у вертикально інтегровану спонукає нас підвищувати роль професійних секцій у здійсненні представництва і захисту прав та інтересів спілчан. Тому у

2011 році сформовано новий склад профсекцій до проведення дорожніх звітно-виборних конференцій, і голів секцій делеговано до складу Ради профспілки.

Навчання працівників апарату, голів і активістів комітетів профспілки усіх рівнів стало безперервним процесом із залученням найкращих європейських фахівців з організації, профспілкової модернізації та інших напрямків.

Профспілка не змогла б рухатися вперед без удосконалення своєї нормативної бази. Тож упродовж звітної періоду вносилися зміни до Статуту профспілки, що надавало можливість організаційно-статутними засобами підвищувати ефективність нашої діяльності. Розроблено та затверджено чимало інструкцій, положень, методичних рекомендацій тощо.

Звітний період також можна охарактеризувати як п'ятиріччя приведення існуючих санітарно-побутових приміщень до нормативів. На кожній залізниці розроблено та реалізовано відповідні комплексні заходи. З кожним роком підвищувались витрати на охорону праці.

Разом зі становленням технічної інспекції праці, зростанням її чисельного складу помітно активізувалась діяльність представників і громадських інспекторів з охорони праці.

Зусилля керівництва Укрзалізниці, залізниць та їх підрозділів, а також реалізація заходів з охорони праці, громадський контроль забезпечили щорічне зниження загального травматизму.

Інформаційне забезпечення діяльності профспілки досягло високого професійного рівня.

«Вісник профспілки» є наймасовішим профспілковим виданням в Україні, що дозволяє отримувати газету більш ніж третині наших спілчан. Все більше уваги приділяється розвитку веб-сайта профспілки. Його користувачі мають можливість отримати кваліфіковані відповіді фахівців на актуальні запитання, поспілкуватися на форумі.

І ми переконані в тому, що незабаром кількість відвідувачів сайта значно збільшиться, а кожен член профспілки отримуватиме профспілкову газету, і, що головне, – не за «рознарядкою», а за потребою.

**Михайло СІНЧАК, перший заступник
Голови профспілки залізничників
і транспортних будівельників України**

ЗАХИСТ трудових прав і соціально-економічних інтересів працівників є головним статутним завданням профспілки, на вирішення його було спрямовано діяльність Ради профспілки.

В основу роботи покладено принцип соціального діалогу з органами державної влади і господарського управління на національному та галузевому рівнях, з роботодавцями – на виробничому рівні.

Укладення спільно з іншими всеукраїнськими профспілками Генеральної угоди, участь представників Ради профспілки у тристоронніх органах (Національна тристороння соціально-економічна рада, правління фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, Український координаційний комітет сприяння зайнятості населення тощо) давала можливість вирішувати проблеми залізничників і транспортних будівельників на державному рівні.

Організація переговорів та укладення галузевих угод з Міністерством транспорту та зв'язку, Укрзалізницею, державними корпораціями «Укртрансбуд», «Укрметротунельбуд», правлінням акціонерного товариства «Мостобуд» забезпечували систему галузевих пільг та соціальних гарантій для працівників.

Соціальний пакет залізничників є одним із

найбільш вагомим серед працівників галузей економіки України.

Щороку на забезпечення галузевих пільг спрямовується понад 3 млрд грн.

Традиційними для залізничників стали такі пільги, як безкоштовний проїзд залізничним транспортом за особистими потребами, медичне обслуговування в галузевих закладах охорони здоров'я, забезпечення працівників та пенсіонерів побутовим паливом, додаткові відпустки за стаж роботи на залізничному транспорті, виплата грошової допомоги при виході на пенсію, щомісячна виплата надбавки за вислугу років.

Надбанням останніх років стало недержавне пенсійне забезпечення, програма забезпечення залізничників житлом, надання оплачуваних відпусток при вступі у шлюб, у випадку смерті рідних та близьких, виплата матеріальної допомоги при поверненні на роботу військовослужбовців після строкової служби та інші. Завдяки збереженню галузевих оздоровниць забезпечується оздоровлення залізничників та членів їхніх сімей.

Пріоритетним напрямом роботи Ради профспілки є забезпечення належного рівня оплати праці.

Незважаючи на фінансово-економічну кризу в Україні, значне зниження залізничних перевезень у звітному періоді вдалося зберегти кадровий потенціал галузі та підвищити більш як удвічі заробітну плату. За останні п'ять років тарифні ставки і посадові оклади залізничників переглядалися в сторону підвищення 14 разів.

Значна увага Ради профспілки приділяється режиму праці та відпочинку працівників, перш за все, обліку та оплаті робочого часу. Посилено увагу до питань дотримання трудових прав залізничників і транспортних будівельників.

За звітний період за поданнями правових інспекторів праці Ради профспілки працівникам повернуто чимало недоплачених або незаконно утриманих коштів.

Усі наведені факти свідчать про належний соціальний захист членів нашої профспілки.

**Василь ЛЕСЬКО, заступник
Голови профспілки залізничників
і транспортних будівельників України**

2011 р.

Київ, III Форум молоді профспілки

«У вирішенні проблемних питань з захисту трудових інтересів працівників діяльність Ради профспілки ґрунтується на принципах розвитку соціального діалогу у конструктивному руслі»

Вадим ТКАЧОВ, Голова профспілки

Соціально-трудові відносини та побутова робота

РОБОТА РАДИ профспілки у питаннях захисту соціально-трудових прав та інтересів працівників ґрунтується на принципах розвитку соціального діалогу з Урядом та Об'єднанням організацій роботодавців – на національному рівні; Міністерством інфраструктури (раніше – Мінтрансзв'язку), Укрзалізницею, державними корпораціями «Укртрансбуд», «Укрметротунельбуд», ПАТ «Мостобуд» – на галузевому.

Спільно з іншими всеукраїнськими профспілками і профоб'єднаннями укладено Генеральну угоду з Кабінетом Міністрів України, всеукраїнськими об'єднаннями організацій роботодавців і підприємців на 2008–2009 роки та Генеральну угоду про регулювання основних принципів і норм реалізації соціально-економічної політики і трудових відносин в Україні на 2010–2012 роки.

Представники Ради профспілки входять до складу Національної тристоронньої соціально-економічної ради, беруть активну участь у роботі Українського координаційного комітету сприяння зайнятості населення, фондів соціального страхування з тимчасової втрати працездатності та нещасних випадків на виробництві, постійно працюють в робочих групах з доопрацювання проектів законодавчих та інших нормативно-правових актів тощо.

Укладено Галузеву угоду з Міністерством транспорту та зв'язку України на 2007–2011 роки.

Систематично укладалися угоди з державними корпораціями «Укртрансбуд» і «Укрметротунельбуд», акціонерним товариством «Мостобуд». Дію Галузевої угоди з Укрзалізницею продовжено на 2012 р.

Протягом звітного періоду **до галузевих угод з Мінтрансзв'язку та Укрзалізницею вносилися зміни та доповнення** щодо:

- забезпечення підвищення заробітної плати не менше ніж на 25 % щороку;
- залучення представників відповідних профспілкових органів до розробки фінансових планів і підготовки пропозицій стосовно розподілу прибутку, що залишається у розпорядженні державних підприємств;
- участі представників відповідних профспілкових органів при внесенні змін та доповнень до статутів підприємств у частині захисту соціально-економічних та трудових прав працівників, при розробці внутрішніх документів підприємств (правила трудового розпорядку, програми розвитку персоналу тощо);
- умов встановлення тривалості робочої зміни понад 8 годин;
- визначення у колективних договорах переліку робіт, на яких за умовами виробництва працівник не має права відлучатися з робочого місця та використовувати час обідньої перерви на власний розсуд.

Галузеву угоду з Мінтрансзв'язку доповнено нормами, якими передбачено:

- участь представників профспілкових організацій відповідного рівня у роботі наглядових

НА ЗАХИСТІ СПІЛЧАН

Щороку на запровадження пільг і гарантій за колективними договорами на залізницях України витрачається близько 3 млрд грн.

рад господарських товариств з правом дорадчого голосу;

- надання профспілковим органам інформації про виконання зобов'язань за договорами купівлі-продажу об'єктів приватизації стосовно забезпечення зайнятості, оплати праці та інших питань соціально-трудових відносин;

- здійснення заходів щодо відновлення платоспроможності державних підприємств та акціонерних товариств з часткою державної власності у їх статутних фондах 50 % і більше. При цьому передбачено залучення

представників відповідного профспілкового органу до погодження планів санації збиткових підприємств згідно із законодавством;

- встановлення з 1 січня 2009 року тарифної ставки робітника I розряду у розмірі не менше 120 % мінімальної заробітної плати, встановленої законом;

- проведення щорічно для представників роботодавців і профорганів навчання протягом 2–4 днів зі збереженням заробітної плати за місцем основної роботи.

Галузеву угоду з Укрзалізницею, крім зазначених вище, доповнено нормами щодо:

- надання одноразової матеріальної допомоги при поверненні на роботу звільнених у запас військовослужбовців строкової служби у розмірі двох місячних тарифних ставок (окладів);

- відновлення на залізницях діяльності патронажних служб;

- надання працівникам оплачуваної відпустки тривалістю 3 календарні дні та виплати матеріальної допомоги у розмірі не менше тарифної ставки (посадового окладу) при вступі у шлюб;
- проведення щорічної Спартакіади залізничників;

- участі відповідних профспілкових органів при підготовці пропозицій щодо приватизації, реструктуризації, реорганізації суб'єктів господарювання та передачі об'єктів права державної власності у комунальну власність.

У результаті внесення змін до Галузевої угоди з Укрзалізницею врегульовано такі питання:

- збереження за працівниками, які не пройшли медичну комісію, на період підготовки (перепідготовки) новим професіям середньої заробітної плати протягом 6 місяців;

- термін проходження обов'язкових медичних обстежень зі збереженням робочого місця і середнього заробітку. Такий термін має бути не меншим 2 робочих днів, а при проходженні додатково нарколога та психіатра – не менше 3 робочих днів. Конкретна ж кількість робочих днів проходження обов'язкових медичних оглядів встановлюється колективними договорами залізниць, структурних підрозділів та підприємств залізничного транспорту;

- компенсація працівникам протягом двох місяців витрат, пов'язаних з обов'язковим медичним оглядом під час прийняття на роботу;

- з метою приведення Галузевої угоди у відповідність до законодавства щодо строків виплати заробітної плати до неї було внесено відповідні зміни та доповнення. Зокрема, встановлено, що заробітна плата за першу половину місяця виплачується у розмірі, не меншому оплати за фактично відпрацьований час, з розрахунку тарифної ставки (посадового окладу) працівника;

- оплата технічного навчання працівників, яке проводиться у неробочий час, з розрахунку годинної тарифної ставки (окладу);

- організація підготовки фахівців з вищою освітою для підприємств залізничного транспорту за тристоронніми угодами згідно з відповідним Положенням, яке стало додатком до Галузевої угоди;
- організація підготовки у рамках програми Євросоюзу TEMPUS-IV фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр» для роботи на залізничному транспорті України згідно з Положенням, яке також стало невід'ємним додатком до Галузевої угоди;
- поетапне запровадження недержавного пенсійного забезпечення починаючи з 2010 року та передбачення коштів на це у фінансових планах залізниць, підприємств і організацій галузі;
- з метою соціально справедливої реалізації Положення про порядок надання службових жилих приміщень на залізничному транспорті в Галузевій угоді було встановлено, що розподіл такого житла здійснюватиметься лише за спільним рішенням адміністрацій та профорганів підприємств залізничного транспорту, а фонд службового житла не має перевищувати 50 % загальної кількості новозбудованого, придбаного, звільненого або реконструйованого житла. Конкретний відсоток визначається спільним рішенням адміністрації підприємства і відповідного профспілкового комітету;
- забезпечення розробки та внесення до колективних договорів, у межах компетенції, плану заходів щодо запобігання поширенню епідемії ВІЛ/СНІДу у виробничому середовищі.

Рада профспілки щорічно підбивала підсумки виконання галузевих угод. Щороку на запровадження пільг і гарантій за колективними договорами на залізницях України витрачається близько 3 млрд грн.

Відповідно до Галузевої угоди і колдоговорів за звітний період на виплату грошової допомоги при звільненні працівників у зв'язку з виходом на пенсію вперше спрямовано **928,6 млн грн.**

Працівникам галузі надавалися додаткові відпустки за роботу із важкими і шкідливими умовами праці, особливий характер праці, вислугу років на залізничному транспорті, ненормований робочий день. На ці цілі з 2007 по 2011 (9 міс.) рік витрачено **821,6 млн грн.**

На надання фінансової допомоги самотнім і немічним пенсіонерам для поліпшення медичного обслуговування спрямовано 61,3 млн грн.

ЗА РЕФОРМИ З ПЕРЕДБАЧУВАНИМИ НАСЛІДКАМИ.

Рада профспілки відстоювала принцип збереження цілісної структури галузі, недопущення проведення реформ з непередбачуваними наслідками. До владних структур направлялися листи та звернення з позицією профспілки щодо недопущення скорочення робочих місць, збереження під час реформування пільг та соціальних гарантій працівникам та пенсіонерам галузі, включення до статутного фонду об'єктів соціальної сфери.

У процесі роботи над проектами програми реформування галузі Рада профспілки відстоювала принцип збереження галузі у загальнодержавній власності, недопущення проведення реформ з непередбачуваними наслідками.

У результаті цілеспрямованої роботи профспілки вдалося зберегти галузь у державній власності та не допустити реалізації реформ, які призвели б до зниження рівня соціального захисту працівників та пенсіонерів.

Хоча світова економічна криза не оминула залізничну галузь, спільними зусиллями Ради профспілки та керівництва галузі вдалося не допустити масових звільнень працівників та не лише зберегти соціальні пільги та гарантії працівникам та пенсіонерам, а й значно їх розширити.

КОЛЕКТИВНИЙ ТРУДОВИЙ СПІР. На Конференції профспілки 12 березня 2009 року у зв'язку з невиконанням окремих положень Галузевої угоди було затверджено вимоги до Державної адміністрації залізничного транспорту України. Основною вимогою стало формування фінансового плану залізниць на 2009 рік з урахуванням зобов'язань Укрзалізниці за Галузевою угодою та залучення до цієї роботи представників Ради профспілки.

З метою збереження існуючих галузевих пільг і соціальних гарантій залізничників Радою профспілки досягнуто домовленості з керівництвом Укрзалізниці про продовження дії чинної Галузевої угоди на 2012 рік. Підписання спільної постанови відбулося 2 листопада 2011 року.

НА ЗАХИСТІ СПІЛЧАН

Крім цього, було **висунуто**

ВИМОГИ:

- підвищити тарифні ставки і посадові оклади працівників залізничного транспорту;
- скасувати неповний робочий час на залізницях та підприємствах залізничного транспорту;
- виплатити «13-ту» зарплату за підсумками роботи у 2008 році;
- розробити Програму забезпечення залізничників житлом;
- розпочати поетапне запровадження на залізницях недержавного пенсійного забезпечення;
- розробити та затвердити за погодженням з Радою профспілки Положення про вахтовий метод роботи на залізничному транспорті;
- внести зміни і доповнення до Положення про роз'їзний (пересувний) характер роботи.

На підставі прийнятого рішення 28 квітня 2009 року президія Ради профспілки постановила вступити у колективний трудовий спір з Державною адміністрацією залізничного транспорту України з метою задоволення вимог профспілки, затверджених Конференцією профспілки залізничників і транспортних будівельників України 12 березня 2009 року.

На жаль, робочій комісії з розгляду вимог не вдалося дійти згоди у вирішенні всіх питань. Тому Рада профспілки працювала над вирішенням окремих питань з Мінтрансв'язку, іншими центральними органами виконавчої влади.

На сьогодні майже всі вимоги профспілки задоволено.

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНИКІВ ЖИТЛОМ. Рада профспілки протягом звітного періоду продовжувала роботу, спрямовану на вирішення житлової проблеми на залізничному транспорті.

Спільною постановою Укрзалізниці та Ради профспілки прийнято «Концепцію цільової Програми забезпечення працівників і пенсіоне-

Вступ у колективний трудовий спір.

Засідання президії Ради профспілки **28 квітня 2009 р.** У засіданні взяли участь заступник Міністра транспорту та зв'язку України В.БАДАГОВ і Генеральний директор Укрзалізниці М.КОСТЮК

рів залізничного транспорту житлом до 2020 року».

Концепцією, зокрема, передбачено розв'язання житлової проблеми шляхом надання різнобічної корпоративної підтримки працівникам і пенсіонерам, у тому числі шляхом фінансової підтримки на будівництво житла, компенсації витрат на придбання (будівництво) житла у власність за іпотекою, компенсації витрат на виплату нарахованих відсотків та суми кредиту за іпотечним кредитуванням (позиками) тощо.

Проте необхідно відзначити, що питання забезпечення житлом працівників галузі перетворилося з проблемного на хронічне. На сьогодні на квартирному обліку залізниць та підприємств залізничного транспорту перебуває близько 16 тис. родин залізничників та пенсіонерів галузі. Темпи будівництва та надання житла не відповідають потребам і потребують кардинального вирішення.

Передбачено, що фінансовими планами залізниць щороку на реалізацію цих цілей має передбачатися не менш як 100 млн грн.

Зважаючи на недостатність фінансових ресурсів, що реально виділяються на будівництво, для кардинального вирішення житлової проблеми реалізовувалися окремі напрямки Кон-

цепції, зокрема будівництво відомчого житла для працівників галузі.

За участю представників Ради профспілки розроблено Положення «Про порядок надання службових жилих приміщень і користування ними на підприємствах та в організаціях залізничного транспорту загального користування», затверджене наказом Міністерства транспорту та зв'язку України від 8.09.2010 р., № 653.

За наполяганням Ради профспілки до Галузевої угоди внесено доповнення з цього питання.

Реалізація «Положення...» та норм Галузевої угоди надасть можливість частково сприяти розв'язанню проблеми забезпечення житлом працівників залізничного транспорту.

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я: ПРОБЛЕМИ Й ЗДОБУТКИ. Протягом п'ятиріччя проводилася робота з удосконалення системи додаткового медичного забезпечення залізничників.

На всіх залізницях та підприємствах залізничного транспорту забезпечено добровільне медичне страхування працівників.

В умовах недостатнього бюджетного фінансування, особливо на медикаменти, м'який інвентар та харчування хворих, запровадження добровільного медичного страхування працівників та пенсіонерів сприяє поліпшенню медичного обслуговування залізничників, збереженню галузевої медицини.

Застраховані особи в цілому позитивно оцінюють практику добровільного медичного страхування, оскільки солідарна система фінансування дає можливість кожному залізничнику без значних фінансових витрат отримати повноцінне лікування.

Переважає більшість працівників галузі застраховані за добровільним медичним страхуванням, або є членами лікарняної каси (Львівська залізниця).

З метою захисту законних прав та інтересів

працівників залізничного транспорту та з метою формування єдиних підходів до добровільного медичного страхування Рада профспілки ініціювала створення на залізницях лікарняних кас. Було прийнято рішення провести на Львівській та Донецькій залізницях експеримент із запровадження додаткового медичного забезпечення через лікарняні каси.

З 5 лютого 2009 року на Львівській залізниці створена та діє неприбуткова громадська організація «Лікарняна каса Львівської залізниці».

Станом на 1 травня 2011 року членами лікарняної каси були 51 тис. працівників, що становить 90 % середньооблікової чисельності.

В результаті вивчення досвіду її роботи було встановлено, що створення лікарняної каси на Львівській залізниці сприяло усуненню тих недоліків, які мали місце при роботі зі страховими компаніями, а саме:

- ❑ до складу керівництва статутних органів лікарняної каси (правління, наглядова рада) увійшли представники дорпрофсожу, що дозволяє враховувати інтереси працівників та пенсіонерів при формуванні умов додаткового медичного забезпечення залізничників;
 - ❑ виконавча дирекція фактично підконтрольна конференції лікарняної каси, тобто конференції трудового колективу залізниці та правлінню, створеному на паритетних засадах;
 - ❑ розмір членських внесків визначається конференцією лікарняної каси;
 - ❑ інформація про обсяг отриманих лікарняною касою коштів та напрями їх використання є відкритою для ознайомлення членами лікарняної каси;
 - ❑ до медичних закладів залізниці повертається близько 95 % загальної суми витрат лікарняної каси;
 - ❑ істотно збільшено ліміти відшкодування витрат на лікарські засоби та вироби медичного призначення в порівнянні зі страховими компаніями;
 - ❑ забезпечено оперативне вирішення питань збільшення лімітів відшкодування у виняткових випадках в індивідуальному порядку.
- Таким чином, робота лікарняної каси на Львівській залізниці сприяла поліпшенню умов медичного обслуговування працівників, покращанню фінансування галузевих медичних за-

ЧИ...

СТРАЙКУВАТИ!?

Завдяки узгодженій позиції профспілки та Укрзалізниці галузеву медицину вдалося відстояти!

НА ЗАХИСТІ СПІЛЧАН

кладів, забезпеченню максимального спрямування коштів на лікування залізничників.

Були проблеми у питанні добровільного медичного страхування пенсіонерів. Позитивно його було вирішено лише на Донецькій залізниці. На Львівській, Південній та Придніпровській – кошти відраховувалися напряму відомчим медичним закладам за лікування пенсіонерів. На Одеській та Південно-Західній залізницях пенсіонери тривалий час змушені були лікуватися за власні кошти.

Після розгляду цього питання на засіданні Ради Укрзалізниці ситуація змінилася на краще. Практично всі залізниці розпочали укладання договорів на добровільне медичне страхування пенсіонерів зі страховою компанією «НафтаГазСтрах».

Не припинялися спроби передати галузеві медичні заклади до сфери управління Міністерства охорони здоров'я. При формуванні проекту Державного бюджету на відповідний рік владні структури прагнули вилучити з нього фінансування медичних закладів залізничного транспорту.

Завдяки узгодженій позиції в цьому питанні з Укрзалізницею галузеву медицину вдалося відстояти.

Профспілці разом із Укрзалізницею вдавалося переконувати Уряд і Верховну Раду у необхідності збереження фінансування галузевої медицини, і, таким чином, у Державному бюджеті щороку передбачаються певні кошти на утримання галузевої медицини. Разом з іншими джерелами (кошти залізниць, страхових компаній тощо) забезпечується повноцінне функціонування галузевої медицини.

Усвідомлюючи необхідність її реформування профспілка, бере участь у роботі над відповідними проектами. Головне завдання – щоб у результаті реформування наші медпрацівники не залишились без роботи, а залізничників не було позбавлено медичного обслуговування.

Підписання Меморандуму про співпрацю профспілки і міжнародної організації «Соціальні ініціативи з охорони праці та здоров'я» у сфері профілактики ВІЛ/СНІДу серед працівників Львівської залізниці, 2011 р.

ФОРМА — НЕ ДЛЯ ПРОФОРМИ. Рада профспілки постійно тримає на контролі питання забезпечення залізничників форменим одягом та дотримання встановленого порядку його забезпечення.

У 2007-му та 2010 роках фахівцями Ради профспілки було вивчено питання забезпечення форменим одягом працівників безпосередньо на залізницях і винесено на розгляд президії Ради профспілки.

Виявлені недоліки в цьому питанні та запропоновані президією Ради профспілки заходи сприяли покращанню ситуації в структурних підрозділах. Налагоджено облік працівників, яких має бути забезпечено форменим одягом, приділяється увага його комплектності, вживаються заходи щодо створення умов для зберігання та утримання форменого одягу на підприємствах.

За результатами розгляду питання на засіданні президії Ради профспілки внесено ряд пропозицій керівництву Укрзалізниці та залізниць, дорожнім, територіальним комітетам профспілки, профкомам первинних профспілкових організацій щодо посилення роботи із забезпечення залізничників форменим одягом.

ПОБУТОВЕ ПАЛИВО — ЗА ПОТРЕБОЮ. Однією із соціальних пільг, встановлених Галузе-

вою угодою, є забезпечення залізничників побутовим паливом, що має важливе значення, перш за все, для пенсіонерів.

Суттєвою складовою цієї пільги є безкоштовне забезпечення та доставка палива залізничникам, які стали інвалідами I, II груп внаслідок виробничої травми або професійного захворювання, а також сім'ям залізничників, які загинули на виробництві.

Керівництво Укрзалізниці та окремих залізниць неодноразово порушували питання про вилучення цієї норми з Галузевої угоди та колективних договорів залізниць, пропонуючи замінити її на грошову компенсацію, але Рада профспілки не погодилася.

Проте на Південно-Західній та Одеській залізницях прийнято рішення про заміну видачі побутового палива з 50 % знижкою для пенсіонерів на незначну грошову компенсацію.

ГАЛУЗЕВІ НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ НЕ ВИДАМО! Протягом п'ятиріччя з боку центральних органів виконавчої влади продовжувалися спроби передачі навчальних закладів залізничного транспорту в підпорядкування Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України.

Рада профспілки неодноразово зверталась до вищого керівництва держави з вимогою збереження галузевої системи підготовки кадрів та скасування рішення про передачу відомчих навчальних закладів залізничного транспорту до сфери управління Міносвіти.

У 2009–2010 роках Рада профспілки в черговий раз була змушена стати на захист галузевих навчальних закладів. За наполяганням Укрзалізниці та активної позиції профспілки Міністерство інфраструктури повернуло технікуми залізничного транспорту у пряме підпорядкування Укрзалізниці, а вищі навчальні заклади 3–4 рівнів акредитації залишилися в підпорядкуванні Міністерства інфраструктури.

За ініціатииви Ради профспілки у квітні 2008 року було внесено зміни до «Положення про порядок виплати надбавки за вислугу років працівникам підприємств і організацій залізничного транспорту» та п. 2.2 «Положення про організацію підготовки фахівців з вищою освітою для підприємств залізничного транспорту за двосторонніми угодами», що є додатком до Галузевої угоди.

Відповідно до цих змін до стажу роботи, який дає право на отримання надбавки за вислугу років, включено час навчання молодого фахівця у вищому навчальному закладі з дня укладання двосторонньої угоди, якщо молодий фахівець приступив до роботи в термін, визначений у направленні, але не пізніше 30 календарних днів після завершення навчання.

ПІЛЬГОВИЙ ПРОЇЗД ДЛЯ ПРАЦІВНИКІВ ТА ПЕНСІОНЕРІВ. Фахівці Ради профспілки брали участь у доопрацюванні проекту Порядку видачі та використання транспортних вимог і квитків. Зауваження і пропозиції стосувалися врахування всіх норм Галузевої угоди щодо пільгового проїзду і захисту прав та інтересів працівників і пенсіонерів галузі. Проект Порядку видачі та використання транспортних вимог і квитків знаходиться на розгляді та узгодженні керівництва Укрзалізниці.

Починаючи з 2008 року до Ради профспілки надходили звернення працівників окремих структурних підрозділів залізниць щодо необхідності оплати вартості постільної білизни при прямуванні до місця роботи в денний час поїздами формування Білоруської і Російської залізниць.

Зокрема, для того, щоб проїхати до сусідньої станції за квитком форми З, працівники змушені були доплачувати з власних коштів близько 10 грн. за постільну білизну, якою не користуються. Оплачувати цю послугу доводилося двічі на день, на місяць вона коштувала близько 400 грн.

Враховуючи те, що вирішення цього питання було можливе лише на міждержавному рівні, Рада профспілки ініціювала його розгляд на 51-му засіданні Ради по залізничному транспорту держав – учасниць СНД та Балтії, на якому

Студенти галузевих навчальних закладів проходять виробничу практику на залізниці

